

Raadsvoorstel

GEMEENTEBESTUUR

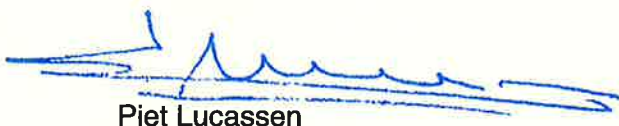
onderwerp	Toekomst Museum van Bommel van Dam	team	REWLE
raadsnummer 2014	62	steller	YLAM Clevers
collegevergadering d.d.	16 september 2014	doorkiesnummer	+31 77 3596797
raadsvergadering d.d.	29 oktober 2014	e-mail	y.clevers@venlo.nl
fatale termijn		registratienummer	14-9896
programma	Centrum Euregio: hoofdstad en vitaal hart	datum	10 september 2014
portefeuillehouder	J. Teeuwen	bijlage(n)	2
		datum verzonden	

Voorstel om te besluiten

Wij stellen uw raad voor om in lijn met de nota Kansen voor cultuur, het amendement op de Kadernota 2013 d.d. 28 juni 2012 (hervorming culturele infrastructuur), de resultaten van het onderzoek van Berns Museummanagement uit 2012, uw besluiten over de toekomst van Museum van Bommel van Dam d.d. 25 september 2013 en 28 mei 2014 en het voorliggende Bedrijfsplan Museum van Bommel van Dam te besluiten:

1. In te stemmen met de in het Bedrijfsplan Museum van Bommel van Dam 'Meer Museum, meer bezoekers, meer synergie' voorgestelde koers voor de samenwerking van de twee musea onder één dak, onder voorbehoud van de afwegingen die de raad maakt bij de besluitvorming over de begroting.
2. Ermee in te stemmen dat de directies van Museum van Bommel van Dam en het Limburgs Museum binnen de aangegeven inhoudelijke en financiële kaders deze koers verder gaan concretiseren op het gebied van gezamenlijke huisvesting en alle bedrijfsmatige aspecten van een gecertificeerd museum.
3. In verder overleg te treden met Provincie Limburg en Stichting Limburgs Museum, teneinde het plan te belichten in een bredere context en daarin de totale ontwikkeling van het gebied rond de musea te betrekken.
4. De raad in de eerste helft van 2015 te informeren over de voortgang in het proces.

Burgemeester en wethouders van Venlo
de secretaris

Piet Lucassen

de burgemeester

Antoin Scholten

Raadsvoorstel

Samenvatting (Verplicht, maximaal een half A4)

Op 28 mei 2014 heeft uw raad ons gevraagd om in september een voorstel aan u voor te leggen over de verzelfstandiging van het gemeentelijke Museum van Bommel van Dam (MVBVD) en hierin het door het Limburgs Museum (LM) op te stellen samenwerkingsplan te betrekken. U heeft daarbij de voorkeur uitgesproken voor vergaande samenwerking van beide musea in één gebouw.

Via Raadsinformatiebrief 83 hebben wij u ervan op de hoogte gesteld dat het raadsvoorstel om procesmatige redenen een maand later zou komen.

Uw raad is nu aan zet om een besluit te nemen over de te volgen koers die de toekomst van Museum van Bommel van Dam (MVBVD) bepaalt. Om u in staat te stellen een weloverwogen besluit te nemen zijn de samenwerkingsmogelijkheden tussen beide musea concreet verwoord in het bijgevoegde Bedrijfsplan MVBVD 'Meer museum, meer bezoekers, meer synergie'.

Het plan gaat uit van gezamenlijke huisvesting met het LM door de aanbouw van een museumvleugel voor MVBVD die fysiek aansluit bij de bestaande publieksvoorzieningen van het LM, waardoor maximale synergie in de bedrijfsvoering ontstaat, alsook inhoudelijk. Hoewel er sprake gaat zijn van zelfstandige rechtspersonen, zullen uit het oogpunt van efficiency de organisaties volledig worden geïntegreerd. Het plan heeft geen organogram voor MVBVD omdat er volledige organisatorische integratie met het LM plaatsvindt. De verwachting is dat voor een deel van de functionarissen van het huidige MVBVD geen plek meer is in de nieuwe Stichting MVBVD. Dit vraagt om nadere uitwerking.

Omdat MVBVD een sterk merk is wordt het museum binnen de samenwerkingsconstructie als eigen merk gepositioneerd zodat er sprake is van twee identiteiten onder één dak. In deze samenwerkingsvorm bedraagt de structureel benodigde exploitatiesubsidie voor MVBVD € 750.000 per jaar. In het eerdere transitieplan is gerekend met een benodigde exploitatiesubsidie van € 1 miljoen op jaarbasis na verzelfstandiging. De aanvullende besparing uit het plan van het LM komt voort uit verlaging van de loonkosten door het in elkaar schuiven van de organisaties.

De investering van de aan te bouwen vleugel wordt inclusief inrichting geraamd op € 6 miljoen. Dit bedrag kan voor een groot deel gedekt worden uit de ruimte die ontstaat door de extra besparing ad € 250.000 die in de voorgestelde samenwerkingsvorm binnen de exploitatie van MVBVD gerealiseerd wordt. Daarnaast kunnen, indien uw raad bij de begrotingsbehandeling positief besluit, de middelen voor noodzakelijk achterstallig onderhoud MVBVD ad € 1.625.000 (voorstel begroting 2015) worden aangewend voor de nieuwbouw. Verder wordt een beroep gedaan op de provincie voor het verkrijgen van een eerder toegezegde bijdrage van € 750.000 voor Fase II Museumkwartier (hierover is nog nader overleg nodig). Met genoemde middelen zou de investering volledig gedekt zijn.

Wij zien mogelijkheden om op basis van dit plan te komen tot een krachtig en aantrekkelijk museumconcept en zouden graag verder in gesprek gaan hierover met de provincie en Stichting LM. Of dit opportuun is hangt af van de steun van uw raad voor de in het plan 'Meer museum, meer bezoekers, meer synergie' uitgezette koers en de randvoorwaarden waarbinnen deze gerealiseerd kan worden. Bij de besluitvorming over de begroting maakt u een afweging over de financiële randvoorwaarden. De uitkomst daarvan is essentieel voor de haalbaarheid van de voorgestelde koers.

Raadsvoorstel

Bijlagen

Nr.	Naam	Datum
1.	Bedrijfsplan Museum van Bommel van Dam	18 augustus 2014
2.	Raadsbesluit 2014-33	28 mei 2014

Onderbouwing

Algemene toelichting

1. **Wat is kernopgave** (Wat is de belangrijkste opdracht voor de gemeenteraad?)

Op 28 mei 2014 heeft uw raad unaniem bij amendement besloten (RV 33) kennis te nemen van het Transitieplan Museum van Bommel van Dam (MVBVD). Het transitieplan is er op gericht de knelpunten van het museum op het gebied van collectiebeheer, huisvesting en bedrijfsvoering weg te nemen opdat het museum na een verzelfstandiging kansrijk en levensvatbaar de toekomst tegemoet kan treden. U heeft besloten tot het verder uitwerken van het in het transitieplan geschetste ontwikkelperspectief en daarbij uit te gaan van vergaande samenwerking met het Limburgs Museum (LM) in één gebouw. Uw raad heeft ons gevraagd hierover in overleg te treden met Provincie Limburg en Stichting Limburgs Museum waarbij u heeft uitgesproken te willen komen tot een toekomstbestendig museum met maximale synergievoordelen voor zowel MVBVD als het LM. Meerdere raadsfracties hebben in mei gesprekken gevoerd met de directie van het LM. Hierin heeft het LM u aangeboden in samenspraak met de ambtelijke organisatie een ondernemingsplan op te stellen voor MVBVD en in beginsel concrete uitwerking te willen geven aan de samenwerking tussen beide musea. U heeft ons college gevraagd u in september een voorstel voor te leggen over de toekomst van MVBVD en daarin het door het LM op te stellen plan integraal mee te nemen. Uw raad heeft daarbij kenbaar gemaakt het wenselijk te achten op basis van een concreet plan een goede afweging te kunnen maken bij de begrotingsbehandeling 2015. Op basis van het voorliggende Bedrijfsplan Museum van Bommel van Dam 'Meer museum, meer bezoekers, meer synergie' wordt u hiertoe in staat gesteld.

2. **Relatie met programma**

In het programma Centrum Euregio zet Venlo onder meer in op het versterken van de aantrekkelijkheid van de stad met onderscheidende voorzieningen, met een focus op het centrum. Een belangrijke opgave is gelegen in de demografische ontwikkeling van onze stad en de regio. Venlo wil inzetten op het binnenhalen en -houden van jonge, liefst hoger opgeleide mensen, en op versterking van de positie in de (eu)regio, onder andere als koop-, cultuur- en verblijfsstad. Cruciale voorwaarde om dit te bereiken is een zekere mate van 'grootstedelijkheid'. Het museum voor moderne kunst speelt daarin uitdrukkelijk een rol. In de Nota 'Kansen voor cultuur! Cultuurbeleid gemeente Venlo 2011-2015' heeft u in relatie tot het Programma 'Centrum Euregio: hoofdstad en vitaal hart' besloten in te zetten op de ontwikkeling van Venlo als groene erfgoed- en museumstad. Museum van Bommel van Dam is als grootstedelijke cultuurdrager op museaal gebied een essentiële pijler in deze ontwikkeling. De voorgestelde koers voor samenwerking tussen de beide musea in één gebouw zorgt voor een krachtig museumconcept dat de aantrekkingskracht van Venlo positief zal beïnvloeden.

3. **Wat is het beoogde maatschappelijke resultaat** (Wat wilt u bereiken?)

Het beoogde maatschappelijke resultaat is enerzijds gelegen in de intrinsieke waarde van de kunstcollectie in beheer of bezit bij de gemeente Venlo en het bewaren hiervan voor het nageslacht, en anderzijds gelegen in het creëren van een aantrekkelijke, vitale stad om te wonen, leven, werken en bezoeken. De aanwezigheid van een museum voor moderne kunst draagt hier zichtbaar aan bij, daarom zetten we in op behoud van het museum. Hieraan is de voorwaarde gekoppeld dat er een koerswijziging plaatsvindt waarin het

Raadsvoorstel - onderbouwing

museum zijn koers verlegt naar een krachtiger en zakelijker museum voor moderne kunst waarbij de binding met de stad en de mensen die er wonen wordt versterkt

4. **Wat en waarom?** (Waarom is dit voorstel nodig?)

De gedachte om het gemeentelijke Museum van Bommel van Dam te verzelfstandigen speelt al enige tijd in relatie tot de kerntakendiscussie binnen de gemeente.

In het kader van de financiële taakstelling op cultuur heeft uw raad bij de behandeling van de Kadernota 2013 op 28 juni 2012 een amendement aangenomen waarin wordt gevraagd om een hervorming van de culturele infrastructuur o.a. door externe verzelfstandiging van MVBVD.

Uit de studie naar toekomstscenario's voor MVBVD die Berns Museummanagement in 2012 heeft gedaan is gebleken dat verzelfstandiging weliswaar wordt geadviseerd, maar het museum nog niet klaar is voor loskoppeling van de gemeentelijke organisatie omdat het veel zwakke punten kent. Daarom is het noodzakelijk een transitiefase in te lassen waarin orde op zaken wordt gesteld op het gebied van huisvesting, collectiebeheer en bedrijfsvoering en waarin een samenwerkingspartner wordt gezocht. Hiertoe is een transitieplan opgesteld waarin het ontwikkelperspectief is geschetst van het museum-nieuwe-stijl voor wat betreft positionering (draagvlak in stad en regio, programma, collectie), organisatie en samenwerking, huisvesting en exploitatie. Uw raad heeft in mei kennis genomen van het transitieplan. Wij hebben u toen geschetst dat wij op basis van het transitieplan mogelijkheden zien voor herpositionering van MVBVD tot een eigentijds en aantrekkelijk museum dat op meer draagvlak kan rekenen in stad en regio, een groter publiek aan zich weet te binden en aanzienlijk meer cultureel onderneemt. De koers die wij u hebben voorgesteld is in te zetten op verregaande samenwerking met het Limburgs Museum in één gebouw, zodanig dat er sprake kan zijn van twee identiteiten onder één dak. Deze samenwerkingsvariant heeft conform uw wens concrete uitwerking gekregen in het Bedrijfsplan Museum van Bommel van Dam.

U heeft ons gevraagd dit plan in september 2014 met een raadsvoorstel aan u voor te leggen. Hoewel er in de zomermaanden intensief is gewerkt aan de uitvoering hiervan is het met het oog op een goede procesgang niet haalbaar gebleken u in september een raadsvoorstel voor te leggen. Wij hebben u via raadsinformatiebrief 83 hiervan op de hoogte gesteld.

De vraag aan uw raad is of u kunt instemmen met de koers van het samenwerkingsplan. Besluitvorming door uw raad over de financiële randvoorwaarden vindt plaats bij de begrotingsbehandeling. Het plan biedt u een basis om een goede afweging hierin te kunnen maken. Met instemming van uw raad kunnen wij op basis van het samenwerkingsplan het overleg met de Provincie Limburg en Stichting LM voortzetten.

5. **Afweging / argumentatie** (Welke politieke keuzevraagstukken dienen zich aan? Zijn er reële alternatieven? Welke belangenafweging moet daarbij door de raad worden gemaakt?)

Op 25 september 2013 heeft uw raad zich unaniem voorstander getoond van het in stand houden van het museum voor moderne kunst en van de transitiegedachte in de aanloop naar verzelfstandiging van MVBVD. Een transitiefase is noodzakelijk omdat het museum veel zwakke punten kent die eerst dienen te worden weggenomen alvorens het museum verzelfstandigd kan worden. De streefdatum voor verzelfstandiging is destijds gesteld op 1 januari 2016. Verzelfstandiging van MVBVD is alleen verantwoord als op het gebied van bedrijfsvoering verregaand wordt samengewerkt met een gedegen externe partner waarbij de voorkeur uitgaat naar het naastgelegen LM.

U heeft ons toen gevraagd het transitiescenario verder uit te werken en de uitkomsten hiervan in het voorjaar van 2014 aan u voor te leggen. U heeft bij de besluitvorming uitdrukkelijk de wens uitgesproken dat het museum zakelijker, met minder overheidsgeld

Raadsvoorstel - onderbouwing

en meer vraaggericht dient te opereren, en meer verbinding met de stad dient te zoeken.

Wij hebben deze aspecten meegenomen in het raadsvoorstel over het Transitieplan MVBVD dat wij u in mei 2014 hebben voorgelegd (RV 33; bijlage 2). Het transitieplan is erop gericht de knelpunten van het museum op het gebied van collectiebeheer, huisvesting en bedrijfsvoering op te lossen zodat het museum na verzelfstandiging op gezonde basis verder kan. Meerdere raadsfracties hebben in mei gesprekken gevoerd met de directie van het LM, waarin het LM u heeft aangeboden in een in samenspraak met de ambtelijke organisatie op te stellen plan concrete uitwerking te willen geven voor een samenwerking tussen beide musea. Hierop bent u op 28 mei 2014 unaniem bij amendement tot het volgende besluit gekomen:

U heeft besloten kennis te nemen van het Transitieplan MVBVD en tot het verder uitwerken van het in het plan geschetste ontwikkelperspectief voor het museum nieuwe stijl waarbij wordt ingezet op verzelfstandiging van MVBVD en vergaande samenwerking met het Limburgs Museum (LM) in één gebouw.

U heeft ons gevraagd hierover in overleg te treden met Provincie Limburg en Stichting Limburgs Museum teneinde te kunnen komen tot een toekomstbestendig museum met maximale synergievoordelen voor zowel het LM als MVBVD.

En u heeft gevraagd om in september 2014 een voorstel aan uw raad voor te leggen waar het door het LM in samenspraak met de ambtelijke organisatie op te stellen plan voor samenwerking tussen beide musea integraal onderdeel van is.

Bedrijfsplan MVBVD 'Meer museum, meer bezoekers, meer synergie'.

Nu in deze fase van de planontwikkeling steeds duidelijker is geworden dat voor de toekomst van MVBVD intensieve samenwerking met het LM wordt nagestreefd, is een bedrijfsplan voor MVBVD opgesteld waarin wordt uitgegaan van de exploitatie van de twee musea onder één dak.

Het Bedrijfsplan Museum van Bommel van Dam 'Meer museum, meer bezoekers, meer synergie' is bij dit raadsvoorstel gevoegd. Het is een bedrijfsplan voor een verzelfstandigd MVBVD in nauwe samenwerking met het LM in één gebouw. Het leidend principe is dat het resultaat beter moet zijn dan de som der delen en dat voor beide musea een win-win situatie ontstaat. Na besluitvorming van uw raad zal de Raad van Toezicht van het Limburgs Museum nog een definitief standpunt moeten innemen. Daarna kan e.e.a. verder worden uitgewerkt en verder met de Provincie Limburg worden besproken.

Het plan kent een aantal **hoofdpijnen** die we hierna kort zullen weergeven. Voor de integrale toelichting verwijzen wij u naar het bijgevoegde bedrijfsplan.

De hoofdpijnen zijn:

- 1) Twee merken verbinden in één gebouw
- 2) Collectie op orde brengen
- 3) Nieuwe huisvesting voor MVBVD
- 4) Klantgerichter tentoonstellingsbeleid.

1) Twee merken verbinden in één gebouw

Door MVBVD en het LM met elkaar te verbinden worden voor beide musea kosten verlaagd en kunnen inkomsten stijgen. De keuze om MVBVD als eigen merk binnen deze samenwerking te positioneren ligt voor de hand omdat het merk MVBVD een sterk merk is met veel potentie.

De musea kunnen profiteren van elkaars doelgroepen. Het LM heeft zich geprofileerd als een sterk familiemerk. MVBVD heeft zich vanuit het verleden altijd primair gericht op senioren en de echte museumliefhebber. Dit biedt voor beide musea reële kansen tot

verbreding van het publieksbereik.

In het bedrijfsplan is uitgegaan van het verbinden van de twee musea in één gebouw en één organisatie, maar zodanig dat er sprake is van gescheiden identiteiten en rechtspersonen. Met één organisatie wordt bedoeld dat voor de 'buitenwereld' er sprake is van één organisatie die drie entiteiten bedient: Stichting Limburgs Museum, de BV Museumcafé en de nieuw op te richten Stichting Museum van Bommel van Dam. De medewerkers en vrijwilligers vormen samen één organisatie. De directie van het LM vormt het bestuur van beide stichtingen en de directie van de BV. De Raad van Toezicht (RvT) van het LM vervult deze rol voor beide stichtingen en de BV. Daarbij wordt gedacht aan het toetreden van een vertegenwoordiger van de gemeente Venlo of het bestuur van de Stichting Van Bommel-Van Dam tot de RvT van LM / MVBVD.

Het plan heeft geen organogram voor MVBVD omdat er volledige organisatorische integratie met het LM plaatsvindt. De verwachting is dat voor een deel van de functionarissen van het huidige MVBVD geen plek meer is in de nieuwe Stichting MVBVD omdat de taken kunnen worden uitgevoerd door de betreffende teams van het LM, dan wel een aantal gespecialiseerde bedrijven, dan wel ZZP-ers en gastconservatoren op afroep. Voor specialistische en enkel voor MVBVD benodigde kennis, wordt gekeken of geschikte functionarissen beschikbaar zijn in de huidige organisatie van MVBVD.

2) Collectie op orde brengen

MVBVD zal in de transitiefase de collectieadministratie op orde moeten brengen. De collecties van MVBVD zijn in eigendom of in bruikleen van de gemeente Venlo. De gemeente Venlo is nog geruime tijd (tot 2084) verantwoordelijk voor de in bruikleen genomen collecties en is daarnaast voor onbepaalde tijd verantwoordelijk voor de collectie die de gemeente in eigendom heeft. Hoe om te gaan met de collectie in relatie tot het verzelfstandigde MVBVD zal - in overleg met schenkers en bruikleengevers – binnen de subsidierelatie met de nieuwe Stichting MVBVD in de vorm van prestatieafspraken dienen te worden vastgelegd.

Op dit moment kent de collectie een achterstand in zowel collectieadministratie als materiële verzorging die in de transitieperiode dient te worden opgelost. Naast de gemeentelijke verplichting tot goed huisvaderschap, hoort de collectie op orde te zijn om er goed mee te kunnen werken en om te kunnen bepalen welke delen ontzamd dienen te worden.

De collectieregistratie dient zodanig te gebeuren dat bij een samenwerking de registratie van beide musea kan worden samengevoegd in een softwareprogramma. Hiervoor moet de ICT van MVBVD worden geoptimaliseerd. Dit is het eenvoudigst te realiseren door de ICT van MVBVD in een shared service agreement te integreren met het LM. Dit levert naast een optimale collectieregistratie ook andere 'quick wins' op.

De mogelijkheden van synergie en versterking van de collecties van beide musea zijn duidelijk aanwezig en moeten een vertaling krijgen in de collectieplannen van LM en MVBVD. Alvorens dit te kunnen doen zijn afspraken nodig over de aanwezigheid van zwaartepunten in de collecties van beide musea. Dit is eenvoudig te realiseren want alleen op het gebied van naoorlogse kunst uit Limburg hebben beide musea een bescheiden overlapping. Bij toekomstige afspraken kan het uitgangspunt worden gehanteerd dat het cultuurhistorische LM zich met name versterkt met kunstobjecten uit realistische/figuratieve stromingen die betrekking hebben op Limburg, en dat MVBVD zich als kunstmuseum in het verwervingsbeleid richt op stromingen uit de moderne kunst (van expressionisme en abstractie tot aan hedendaagse kunstuitingen) vanuit enerzijds een autonoom kunsthistorisch belang en anderzijds de inbedding in een Zuidoost-Nederlandse context.

3) Nieuwe huisvesting voor MVBVD

MVBVD heeft betere huisvesting nodig. Gesteld kan worden dat dit in optimale vorm een aan het huidige gebouw van de LM nieuw aan te bouwen museumvleugel is die MVBVD fysiek verbindt met de bestaande publieksvoorzieningen van het LM: entreegebied, balie, museumwinkel, Museumcafé, educatieve ruimte, foyer, museumtheater en toiletten. Deze voorzieningen kunnen bij het samengaan in één gebouw voor gezamenlijk gebruik worden aangewend waardoor deze beter renderen. Beide musea winnen aan aantrekkelijkheid voor bezoekers omdat met een bundeling van MVBVD en LM een krachtiger concept ontstaat en de keuzemogelijkheden voor de bezoeker toenemen. Dit heeft een gunstig effect op het verdienmodel.

Het plan wijst er op dat op deze wijze tevens een stedenbouwkundige versterking van de binnenstad van Venlo ontstaat die het museumbezoek een forse stimulans kan geven, waardoor het nieuwe museale complex kan uitgroeien tot een van de betere museale attracties van Nederland en de Euregio.

Andere onderzochte varianten van samenwerking tussen de twee musea waarbij MVBVD in een eigen gebouw blijft zitten, al dan niet met aanbrengen van een fysieke verbinding met het gebouw van het LM, brengen wellicht enkele besparingen, maar voorkomen niet dat een aantal kosten nog steeds dubbel wordt gemaakt en zullen geen substantiële verbetering van het verdienmodel teweegbrengen. Bovendien is de huidige huisvestingsproblematiek van MVBVD groot en dienen er hoge kosten gemaakt te worden om het gebouw aan de eisen te laten voldoen zodat het geschikt is voor een gezonde museumfunctie van een gecertificeerd museum.

4) Klantgerichter tentoonstellingsbeleid

De in de voorgaande punten beschreven efficiëncyslag (één gebouw, één organisatie, geen dubbelfuncties) is voor MVBVD noodzakelijk om budget te verkrijgen voor het maken van aansprekende tentoonstellingen en evenementen met bekende merken en/of namen, zodat op termijn tenminste 25.000 betalende bezoekers op jaarbasis MVBVD bezoeken en daarmee hogere eigen inkomsten realiseren, alsmede om extra kosten op te kunnen vangen voor professioneel beheer en behoud van de collecties van de gemeente en MVBVD. Voor het LM biedt de uitbreiding van de publieksruimtes en de daarmee samenhangende hogere eigen inkomsten en hogere bezoekersaantallen kansen om samen met MVBVD door te groeien naar een museumcomplex waar meer dan 100.000 bezoekers per jaar komen.

Om dit te kunnen bereiken dient onder meer ingezet te worden op een programmering die meer klantgericht is. Uitgegaan wordt van 3 tentoonstellingen per jaar:

- a) een spraakmakende toptentoonstelling van een bekende naam en/of merk; van een kunstenaar die er (inter)nationaal toe doet binnen de moderne kunst, met name het expressionisme. Deze tentoonstelling blijft tenminste 4 maanden staan en wordt de trekker van het jaar;
- b) een tentoonstelling die gelieerd is aan de collectie van MVBVD (volgens in het plan genoemde 13 thema's) en waarbij naar een zo optimaal mogelijke interactie met het publiek wordt gestreefd. De tentoonstelling is op die manier laagdrempelig, maar geeft ook betekenis aan de (moderne) kunst. De geformuleerde thema's lenen zich ook om andere informatiedragers/objecten uit de collectie van bijv. het LM toe te voegen waardoor meer beleving en betekenis wordt gegeven;
- c) een tentoonstelling of evenement aansluitend bij de actuele trends in stad en regio en waarbij hedendaagse kunstenaars uit de brede regio zijn betrokken. Dat kan in het museum zijn, maar het museum kan ook participeren in het project vanuit een andere ruimte (bijv. atelier).

Een dergelijke programmering biedt uitstekende inhoudelijke uitgangspunten voor een

Raadsvoorstel - onderbouwing

nauwe samenwerking tussen MVBVD en het LM. Door de juiste programmering kunnen samenhangende exposities worden aangeboden, die samen beter in de markt kunnen worden gezet. Daarin kunnen de musea gebruik maken van de complementaire collecties en de in beide musea aanwezige kennis. Beide musea kunnen hiervan veel voordeel verwachten in diverse onderdelen van de productcyclus (ideevorming, realisatie, publiekswerving).

In het bedrijfsplan zijn verder te ondernemen acties uiteengezet die nodig zijn in de transitiefase en de fase van verzelfstandiging. Een van deze acties is het vanaf eind 2015 sluiten van MVBVD, zodat de capaciteit volledig kan worden vrijgemaakt om alle taken die in het kader van de transitie nodig zijn uit te voeren. Een eerdere sluiting is niet mogelijk wegens aangegane verplichtingen op tentoonstellingsgebied.

De streefdatum voor verzelfstandiging die eerder gesteld is op 1 januari 2016 dient heroverwogen te worden. Een verzelfstandiging is eerst verantwoord indien alle zaken van MVBVD op orde zijn gebracht en de nieuwe huisvesting in gebruik genomen kan worden.

Financiële aspecten van het plan:

Investeringen huisvesting:

De kosten van aanbouw en inrichting van een MVBVD-vleugel aan het gebouw van het LM zijn geraamd op € 6 miljoen.

Ter vergelijking: indien MVBVD door zou gaan in de huidige huisvesting is hier een investering noodzakelijk van € 1,625 miljoen voor achterstallig onderhoud, beveiliging en klimaatbeheersing. Deze aanpassingen zijn nodig om opgenomen te kunnen blijven in het Museumregister. Om de verdien capaciteit van het museum te vergroten zoals in het transitieplan is voorgesteld is een aanvullende investering van € 1,2 miljoen nodig voor verbetering kwaliteit en aantrekkelijkheid publieksruimten.

De investering van de aan te bouwen vleugel wordt inclusief inrichting geraamd op € 6 miljoen. Dit bedrag kan voor een groot deel ad € 3.625.000 gedekt worden uit de ruimte die ontstaat door de extra besparing ad € 250.000 die in de voorgestelde samenwerkingsvorm binnen de exploitatie van MVBVD gerealiseerd wordt. In het eerdere transitieplan is immers uitgegaan van een jaarlijkse benodigde exploitatiesubsidie van € 1 miljoen. Met deze financiële ruimte is - na toepassing van alle bezuinigingsbesluiten in de afgelopen periode - in de gemeentebegroting structureel rekening gehouden. In het voorliggende samenwerkingsplan bedraagt de benodigde exploitatiesubsidie voor MVBVD € 750.000. Het restant zou ingezet kunnen worden ter dekking van een deel van de lasten van de nieuwbouw.

Daarnaast zouden de middelen voor noodzakelijk achterstallig onderhoud MVBVD ad € 1.625.000 (voorstel begroting 2015) kunnen worden aangewend voor de nieuwbouw. Uw raad neemt hierover een besluit bij de aanstaande begrotingsbehandeling.

Verder wordt een beroep gedaan op de Provincie Limburg voor het verkrijgen van een eerder toegezegde bijdrage van € 750.000 voor Fase II Museumkwartier.

Met genoemde middelen zou de investering volledig gedekt zijn.

Op basis van het bedrijfsplan, waarin is onderbouwd dat de grootste winst in de bedrijfsvoering van beide musea te behalen is door samen te werken in één gebouw, kan verder in gesprek met de provincie worden getreden.

Exploitatie:

In het bedrijfsplan is onderbouwd dat de grootste winst in de bedrijfsvoering van beide

Raadsvoorstel - onderbouwing

musea te behalen is door samen te werken in één gebouw. Voor MVBVD is een extra besparing te behalen van € 250.000. Deze extra besparing komt voort uit het verlagen van de loonkosten door het in elkaar schuiven van de organisaties. Dit betekent dat kan worden volstaan met een exploitatiesubsidie ad € 750.000 na verzelfstandiging. De middelen ad € 250.000 die bespaard worden zijn nodig om de investeringen van de aanbouw te kunnen dekken.

Verzelfstandiging kan plaatsvinden op het moment van ingebruikname van de nieuwe huisvesting. De eerdere streefdatum voor verzelfstandiging op 1 januari 2016 achten wij niet haalbaar. De datum waarop verzelfstandiging van MVBVD kan plaatsvinden is afhankelijk van de uitkomsten van de besluitvorming en de benodigde procedures.

Eenmalige kosten transitie:

Indien het museum zoals hierboven voorgesteld eind 2015 zijn deuren sluit om zijn aandacht volledig op de transitie te kunnen richten kunnen de kosten hiervan voor een groot deel binnen bestaande middelen worden opgevangen.

Om dit mogelijk te maken dient het jaarbudget dat in de gemeentebegroting ten behoeve van MVBVD is opgenomen tot aan de verzelfstandiging behouden te blijven met uitzondering van de eerder op de uitgaven voor MVBVD toegepaste bezuinigingen (inclusief de korting o.b.v. het coalitieakkoord).

De transitiekosten die niet binnen de bestaande museumbegroting kunnen worden opgevangen betreffen de kosten voor de weerstandsreserve en een sociaal plan voor het personeel. De benodigde weerstandsreserve voor de zelfstandige Stichting MVBVD is geraamd op € 130.000 eenmalig op het moment dat de verzelfstandiging wordt voltrokken. De kosten voor een sociaal plan zijn vooralsnog als PM-post opgenomen. In de volgende begrotingsperiode zullen wij hierover met voorstellen komen.

6. Welke externe partners en adviesraden zijn erbij betrokken?

- De Raad van Toezicht (RvT) van Stichting LM heeft op 12 augustus jl. de koers om samen te werken in één gebouw omarmd, maar heeft het plan als zodanig nog niet vastgesteld. Alvorens hiertoe te willen overgaan wenst de RvT een nadere risicoanalyse voor het LM, garanties van de gemeente Venlo en instemming van de Provincie Limburg als eigenaar van het museumgebouw.
- Het plan is afgestemd met MVBVD. De medewerkers van MVBVD worden regelmatig geïnformeerd over de laatste stand van zaken.
- Met de Provincie Limburg is gesproken over de museale ontwikkeling in Venlo. De provincie heeft aangegeven in afwachting te zijn van het standpunt van de gemeenteraad van Venlo over de in het samenwerkingsplan geschetste koers en bijbehorende randvoorwaarden. Afhankelijk van het besluit van uw raad, gaat het college in nader overleg met provincie en RvT/Stichting LM om in het komende halfjaar het plan te belichten in een bredere context. In dit onderzoek zal de totale ontwikkeling van het gebied rond de musea worden betrokken.
- De voorgestelde koers is besproken met de Stichting Van Bommel-Van Dam. De stichting kan de koers steunen.

7. Financiële paragraaf

Dit raadsvoorstel heeft geen directe financiële consequenties.

Kosten van transitie kunnen – afgezien van de kosten voor het sociaal plan en de vorming van een weerstandsreserve – worden opgevangen binnen de bestaande middelen.

Voor wat betreft de kosten van het sociaal plan (voorlopig pm geraamd) en vorming van

Raadsvoorstel - onderbouwing

weerstandreserve zullen in de volgende begrotingsperiode voorstellen worden gedaan. De investeringslasten van aanbouw en inrichting van een MVBVD-vleugel kunnen worden gedekt uit de extra besparing binnen de exploitatiebegroting van MVBVD. Voorwaarde hierbij is dat de provincie de toegezegde bijdrage van € 750.000,- voor Fase II Museumkwartier toekent (hiervoor is nader overleg nodig). Ook is bij de dekking van deze investeringslasten uitgegaan van instemming van uw raad bij de begrotingsbehandeling in november met de in de conceptbegroting 2015 opgenomen investering voor noodzakelijk achterstallig onderhoud MVBVD ad. € 1.625.000,-.

Met de generieke bezuinigingstaakstelling op het MVBVD ad. € 150.000,- is in de concept-meerjarenbegroting 2015 rekening gehouden. De aanvullende bezuiniging ad. € 100.000,- uit het coalitieakkoord zal gerealiseerd moeten worden door middel van kostenreductie van de gemeentelijke overhead.

8. Risicoparagraaf (welke risico's spelen een rol bij de besluitvorming?)

Wel of geen risico	Wel of niet
Juridische aspecten en wettelijk kader	Niet
Financiële risico's en aspecten	Niet
Economische risico's	Niet
Maatschappelijke risico's	Niet
Exploitatie, realisatie, ontwikkeling, beheer, bouw- en planschade	Niet
Afbreukrisico's en mogelijke contractschade (in relatie tot externe partners)	Niet
Overige strategische risico's	Niet

Toelichting (Benoem de relevante, strategische risico's)

In dit raadsvoorstel gaat het om instemming van uw raad met de koers van het Bedrijfsplan MVBVD en het binnen deze koers verdere concrete uitwerking geven aan gezamenlijke huisvesting en alle bedrijfsmatige aspecten van een gecertificeerd museum door de beide museumdirecties.

In dit stadium is er nog geen sprake van bovengenoemde risico's.

Eventuele risico's zijn afhankelijk van de uitkomsten van verder te voeren gesprekken met Provincie Limburg en Stichting LM en kunnen gaan spelen in het vervolgproces.

9. Vervolgprocedure voor de raad

Besluitvorming over de financiële aspecten van het gepresenteerde plan vindt plaats bij de begrotingsbehandeling. Het bedrijfsplan biedt u een basis om een goede afweging hierin te kunnen maken. Het plan is alleen haalbaar als voldaan wordt aan de genoemde financiële randvoorwaarden.

Indien wordt verder gegaan op de voorgestelde weg zullen wij u in de eerste helft van 2015 over de voortgang in het proces informeren.

Raadsbesluit

GEMEENTEBESTUUR

onderwerp Toekomst Museum van Bommel van Dam
raadsnummer 2014 62
raadsvergadering d.d. 29 oktober 2014

team REWLE
steller YLAM Clevers
doorkiesnummer +31 77 3596797
e-mail y.clevers@venlo.nl
datum 10 september 2014

De raad van de gemeente Venlo;

gelezen het voorstel van het college van 16 september 2014, registratienummer 14-9896;
gelet op het raadsbesluit van 28 mei 2014;
gezien het Bedrijfsplan Museum van Bommel van Dam d.d. 18 augustus 2014;

overwegende dat

- het museum voor moderne kunst een wezenlijk onderdeel is van de culturele basisinfrastructuur;
- de gemeente Venlo wil inzetten op het binnenhalen en –houden van jonge, liefst hoger opgeleide mensen, en op versterking van de positie in de (Eu)regio, onder andere als koop-, cultuur- en verblijfsstad waarbij een zekere mate van grootstedelijkheid een voorwaarde is en waarin het museum voor moderne kunst een rol vervult;
- in de Nota 'Kansen voor cultuur! Cultuurbeleid gemeente Venlo 2011-2015' in relatie tot 'Centrum Euregio; hoofdstad en vitaal hart' besloten is in te zetten op de ontwikkeling van Venlo als groene erfgoed- en museumstad, waarin Museum van Bommel-van Dam als grootstedelijke cultuurdrager op museaal gebied een belangrijke pijler is;

besluit om:

1. In te stemmen met de in het Bedrijfsplan Museum van Bommel van Dam 'Meer museum, meer bezoekers, meer synergie' voorgestelde koers voor de samenwerking van de twee musea onder één dak, onder voorbehoud van de afwegingen die de raad maakt bij de besluitvorming over de begroting.
2. Ermee in te stemmen dat de directies van Museum van Bommel van Dam en het Limburgs Museum binnen de aangegeven inhoudelijke en financiële kaders deze koers verder gaan concretiseren op het gebied van gezamenlijke huisvesting en alle bedrijfsmatige aspecten van een gecertificeerd museum.
3. In verder overleg te treden met Provincie Limburg en Limburgs Museum, teneinde het plan te belichten in een bredere context en daarin de totale ontwikkeling van het gebied rond de musea te betrekken.
4. De raad in de eerste helft van 2015 te informeren over de voortgang in het proces.

Aldus vastgesteld in de openbare raadsvergadering van 29 oktober 2014.

De griffier

Geert van Soest

De voorzitter

Antoin Scholten